

The Australian Esperantist

(Successor to La Suda Kruco and La Rondo)
Oficiala Organo de la Aŭstralia Esperanto Asocio.

Subscription to A.E.A. \$20
(Individual, Club & Federation)
Additional Family Member \$5
Pensioners & Full-time Students
pay a minimum of \$10.

REDAKCIO: "Esperanto", Box 2122T., G.P.O. Melbourne 3001, Australia.
Prezidanto: R. L. HARRY, AC, CBE, 8 Tennyson Crescent, Forrest, A.C.T. 2603
Sekretario: S-ino M. Ellyard, Post Office Box 48, Jamison Centre, A.C.T., 2614
Kasisto: S-ro S. Ellyard, Post Office Box 48, Jamison Centre, A.C.T., 2614.
A.E.A. Libro-Servo: S-ro T. Elliott, P.O. Box 230, Matraville, N.S.W., 2035
Korespondaj Kursoj: S-ro J. Moore, 7 Pelican Street, Emu Park, Queensland, 4702

N-ro 211 (291)

MELBOURNE

Decembro, 1983

ESPERANTO AS INTRODUCTION TO LANGUAGE STUDY

Statement by Chairman of Senate Committee

At the Annual Dinner of the Modern Language Teachers' Association of the A.C.T., on 17 November, the Chairman of the Senate Committee on Education and the Arts, Senator Mal Colston of Queensland, the guest speaker, said that the claims of Esperanto had often been overlooked. Referring to the Committee's inquiry into 'the development and implementation of a coordinated language policy for Australia, he said it had been submitted that Esperanto was an excellent introduction to the study of modern languages. Because of its regular gram-

mar, without exceptions, and its phonetic pronunciation, children were able to learn quickly and thus gain a sense of achievement. He felt that Esperanto was certainly worth considering.

The President of the Australian Esperanto Association, Mr. Ralph Harry, who is a member of the Modern Language Teachers' Association was seated at the "head table" and had the opportunity to thank Senator Colston and to discuss with him the other aspects of Esperanto which the A.E.A. would like mentioned in the Committee's Report.

24-a AŬSTRALIA ESPERANTO-KONGRESO

Inter la 7-a kaj 15-a de januaro, 1984 okazos en nia ĉef-urbo Kanbero la 24-a Aŭstralia Esperanto-Kongreso kaj, se vi ankoraŭ ne aliĝis, faru tion TUJ sendante vian kongreskotizon de \$25 (Pensiuloj) Studentoj nur \$20) al S-ino M. Ellyard, P.O. Box 48, Jamison Centre, ACT, 2614. Aldonu \$10 por via hotel-kambro. (Skribu ĉekon por "Australian Esperanto Association").

Tiu estos la tria aŭstralia kongreso organizita en Kanbero. La 10-a kongreso okazis en 1956 kaj la 15-a en 1966.

Multaj kongresanoj ankoraŭ ne rezervis sidlokojn por la ekskursoj. Vi devas TUJ indiki al S-ino Ellyard al kiuj ekskursoj vi aliĝos, ankaŭ ĉu vi intencos partopreni la bankedon. Ĝi kostos \$10 por tiuj, kiuj loĝos en la kolegio,

aliaj pagos \$15.

Ni deziras al vi agrablajn kaj glatan vojaĝon al nia kongreso.

8-a Listo de Aliĝintoj

100. S-ro Carson Thomas, Toowoomba
101. S-ino Mary Miller, Melbourne
102. S-ro W. Vathis, Spokane, USA
103. S-ino K. Gassner, Sidnejo

Laŭstata Distribuo: N.S.K. 41; Viktorio 21; Kvinslando 18; Okcidenta Aŭstralio 8; A.C.T. 6; Suda Aŭstralio 3; Japanio 2; Norda Teritorio 1; Tasmanio 1; Anglujo 1; Usono 1.

DRAMO-KONKURSO: Jen ĉiuj partoprenontoj en la konkurso:

Kanbero: "Diplomatia Dilemo"; Brizbano: "Kiu mortigis S-ron Rubekolo"; Perto: "La edzino kaj ĉevalino"; Wesley Centro, Sidnejo: "Jonĉjo ne forlasu min." La nuna tenanto de la A.E.A. Dramo-Sildo estas la Kanbera Esperanto-Klubo.

KANT-KONKURSO: Por la unua fojo okazos kant-konkurso por la trofeo "Fritz Mueller-Sorau". Anoncis sin ĝis nun tri grupoj: Brizbano, Manly kaj la Waverley-Grupo el Melbourne.

TRANSPORTO: Kiam vi alvenos en la urbcentro de Kanbero, prenu aŭtobuson 300 (al la Hospitalo). Ĝi foriras de la urbcentro kaj la unua haltejo estas ĉe 'Canberra Club', kontraŭ la nova finstacio por turistaj aŭtobusoj; ĝi preterpasas nian kongresejon Bruce Hall de la Aŭstralia Nacia Universitato

APUDMARA RENKONTIĜO EN MANLY

15-21 Jan., 1984

La urbestro kaj la konsilantaro de Manly aprobis Civitan Akcepton je ĵaŭdo, la 19-a de jan., 1984. Kvindek esperantistoj estas invititaj al la Urbodomo.

KOMISIITO POR LA LERNEJOJ

En 1982 A.E.A. komisiis S-ron S. J. (Jock) Campbell de Dorrigo, NSK., kundordigi agadon en Aŭstralio rilate lernejojn. Li faris utilan pioniran laboron, sed bedaŭrinde je 24-a de junio, 1983, li subite mortis. (Vidu nekrologon en nia julia-aŭgusta numero, paĝo 186).

A.E.A. nun serĉas kompetentulon por dandi la laboron sur la kampo de edukado en la venontaj jaroj. Ni esperas, ke ni povos elekti novan Komisiiton en

la Ĝenerala Kunveno de la 24-a Aŭstralia Kongreso. Tiu komisiito preferas esti instruisto aŭ eksinstruisto, kiu kapablas intertrakti kun registaraj kaj lernejaĵaj instancoj kaj kiu povus plenumi la jenajn taskojn:

- (a) Registri la nunan instruadon en lernejoj aŭ al lernejoj ekster la lernejoj;
- (b) Registri la instruistojn, kiuj kapablas kaj pretas instrui kaj iliajn profesiajn kvalifikojn kaj spertojn;
- (c) Registri kaj klasifi materialon, lernolibrojn, kasedojn, sonbendojn kaj diskojn, inkluzive komputildiskojn, filmojn ktp. haveblajn en Aŭstralio kaj taŭgajn por instruado en ĉi tiu lando;
- (d) Konsili AEA kaj aliajn E-organizaĵojn en Aŭstralio pri instrumentadoj kaj prepari laŭbezono proponojn kaj planojn por instruado (1) de instruistoj (2) de lernantoj en primaraj lernejoj kaj gimnazioj (3) en universitatoj;
- (e) Kunlabori kun la Aŭstralia Federacio de Asocioj de Instruistoj de modernaj lingvoj, kaj kundirdigi rilatojn inter tiuj asocioj kaj la E-organizaĵoj.

Se estus pli ol unu volontulo, le Estaro rekomendus la starigon de komitato, sed la unua bezono estas Komisiito.

Ralph Harry, Prezidanto.

ĈU VI DEZIRAS HELPI

Aŭstraliaj Esperanto-Kongresoj jam fariĝis tiel ampleksaj, ke unu sola raportisto tute ne kapablas registri kaj priskribi ĉiun kongreseventon kaj prelegon. Ni devas, do, trovi solvon al tiu problemoj.

Kiu kongresano ŝatus helpi? Ni bezonas raportistojn, kiuj estas pretaj kroniki 2 aŭ 3 kongresarangojn en telegram-stilo. Prelegantojn ni petas doni al la Redaktoro aŭ resuman enhavon aŭ kapojn de la prelego, Estos de fakkunsendoj bonvolu transdoni raporteton pri viaj decidoj.

Ni serĉas ankaŭ fotografiston, kiu estas preta fari 3-4 blanke-nigrajn fotografaĵojn poŝtkart-formatajn, kaj transdoni ilin proksimume je la 13-a de januaro al la Redaktoro. Tiujn fotografaĵojn ni uzos por 'Australian Esperantist' kaj por raportoj al 'Heroldo de Esperanto'.

Se vi deziras helpi, bonvole kontaktu min en la kongresejo je la 7-a de januaro.

—Herbert Koppel.

D-ro Arthur Baur en Svisa Radio Internacia

LA MERKATO DE ORO

Mi traktas hodiaŭ temon, kiun mi ĝis nun neniam tuŝis, nome la oron. Ĝi valoras flava metalo efektive koncernas Svislandon ne ĉar Svislando estas aparte riĉa en ĝi, kiel iuj eble supozas, sed ĉar la financa metropolo de Svislando, Zuerich, estas internacia centro de la ora merkato.

La komerco de oro estas unu el la servoj, kiujn Svislando plenumas en la internacia reto de ekonomiaj rilatoj, samkiel asekuroj, transportoj kaj la perado de kapitaloj. Zuerich, Londono, Nov-Jorko, Hongkongo, Singapuro kaj Tokio estas la ĉefaj centroj de la komerco pri oro. Zuerich inter ili estas la plej grava primara merkato, tio signifas, ke ĉi tie okazas la plej multo komerco kun la ora metalo mem, dum aliaj centroj pli okupiĝas pri bursaj negocoj. En Zuerich, respektive tra Zuerich, Suda Afriko, la ĉefa produktanto de oro vendas pli ol la duonon de sia elminigita oro.

Same Sovetunio uzas la Zuerichan merkaton por sia or-eksporto kaj egale aliaj orproduktantaj landoj. La tri plej grandaj svisaj bankoj kunigis por krei "pullon", t.e. ili komune aĉetas la oron, sed vendas sendepende unu de la alia. Tiu Zuericha ora "pullo", laŭ la angla vorto "pool", estas grava elemento en la internacia komerco. Ne estas hazardo, ke ĝis aperis en Zuerich, eldonita de la banko "Credit Suisse", dika manlibro pri la rolo kaj borsa funkciado de la oro, el kiu mi ĉerpis kelkajn el miaj informoj.

Estas superflue paroli pri la rolo de oro por juveloj kaj ornamadoj, ĉar ĉiu konas kaj ŝatas tion. En antikvaj tempoj la oro ankaŭ estis grava en religiaj kultoj. Krom tio la homoj ĉiam ŝatis la oron kiel nedetruieblan rezervon de sia havaĵo, neinflueblan de inflacio kaj facile porteblan. Pro la sama kaŭzo, jam de longe la oro estis uzata por stampi monerojn, kaj antaŭ cent jaroj kaj eĉ pli longe ĝis la unua mondmilito oni portis orajn monerojn en sia poŝo, kiuj havis la valoron de la cifero stampita sur ili. La bankbiletoj estis komence nenio alia ol kvitanco aŭ ĉeko, per kiu oni en ĉiu banko povis postuli la saman valoron en

oraj moneroj. Tiu sistemo disfalis post la mondmilito kaj la bankoj, respektive la centra nacia banko, kiu en nuna tempo sola rajtas eldoni bankbiletojn, ne plu eldonis orajn monerojn kontraŭ la bankbiletoj. Tamen la ŝtataj leĝoj postulis, ke la centra banko havu stokon de oro en laŭlande ŝanĝiganta proporcio kun la eldonitaj bankbiletoj.

Kiam la oraj moneroj ne plu estis uzataj kiel kontanta mono ili ne perdis sian valoron, kontraŭe ilia valoro multe altigis kaj korespondas nun al la efektiva pezo de oro, kiun ili entena. Krom tio ili havas numismatikan valoron kaj por belaj raraj pecoj la kolektantoj pagas eĉ multe pli ol nur la valoron de oro. La diferencon inter la valoro de la oro entenita en la monero kaj la efektiva prezo, je kiu ĝi estas vendata kaj aĉetata, oni nomas agion. La plej konataj oraj moneroj sur la merkato estas ekzemple la svisa "Vrennerli", monero de 20 frankoj, kiun oni hodiaŭ vendas je prezo de 148 frankoj, la agio estas 18%, do la valoro de la entenita oro estas 122 frankoj. La franca "Napoleon" kostas 160 frankojn, la agio estas 29%, la angla "Sovereign" kostas 177 frankojn, la agio estas 13%, la usona "Double Eagle" kostas 788 fr., la agio estas 22%.

La observo, ke multaj oraj moneroj vendiĝas tiel bone kondukis multajn ŝtatojn al la ideo restampi la samajn monerojn por profiti de la aĉetemo de la kolektantoj. Tiujn restampitajn malnovajn monerojn oni nomas "bullion coins" tio signifas brikajn monerojn, ĉar oni restampas ilin el la brikoj de oro kaj ili ne valoras multe pli ol la pura oro por tio, ke la kolektantoj ne interesiĝas pri novaj moneroj kaj ne estas pretaj pagi la altan agion. Kiam la agio ne plu kovras la koston de la stampado, la koncernaj ŝtatoj ĉesigas la eldonadon de "bullion coins". Do kiam oni volas aĉeti oran moneron oni bone atentu, ĉu tio estas aĉetika aŭ moderna restampo. An tamen aĉeti "bullion coins" la privata pli bone aĉetu orajn brikojn.

En nombro de landoj ĉiu ajn povas aĉeti oron, en aliaj la komerco de oro

ne estas libera kaj ekzistas multaj preskriboj pri importo kaj eksporto de oro. La absoluta libereco en la komerco de oro estis unu el la kaŭzoj pro kiuj Zuerich evoluis en la lastaj jardekoj kiel centro por la monda merkato, vera turn-plato por oro. Tra Zuerich pasas ĉiujare oro en la valoro inter 80 kaj 100 miliardoj da frankoj. La prezo de la oro varias ĉiutage kaj dependas de la borsoj en London kaj Zuerich. Lastjare ĝi estis meze 23 mil frankoj por unu kilogramo. En la svisaj bankoj eblas aĉeti brikojn en diversaj pezoj inter unu kilogramo kaj kvin gramoj, aŭ havi ilin laŭ la angla pezo, la unco: unu unco estas ĉ. 30 gramoj.

Tio tamen ne estas la sola maniero aĉeti oron. Oni povas aĉeti posedon je oro, kiun oni neniam vidas, ĉar ĝi restas kusanta en la banko. Homoj faras tion por eviti la inflacion, sed se la valoro de la oro malpliiĝas, ili tamen perdas. Krom tio kompreneble la financoj ankoraŭ alimaniere komercas kaj spekulacias pri oro. Ili povas aĉeti aŭ vendi oron je termino, aŭ ili povas havigi al si opcion por aĉeti oron. Laŭ la variigo de la ora prezo en la borso ili povas per tio profiti multe aŭ perdi, estas spekulacio same kiel per akcioj. Sed jen fako pri kiu mi ne estas taŭga instruisto.

AFTER THE ESPERANTO COURSE

RECRUITMENT AND SOCIAL INTEGRATION OF ESPERANTISTS

Bernard Golden

In some countries it is customary to mark the end of a course of instruction in Esperanto by an examination. These examinations are arranged by the national Esperanto organization or by an official examining board under the auspices of local or national educational authorities. The value of these examinations is doubtful. First, there is no standardization among different countries so that the terms "elementary", "advanced" and "teaching proficiency" are nebulous. Even more criticizable is the practice of emphasizing the acquisition of certificates or diplomas rather than knowledge of Esperanto. Sometimes competitions are organized, ostensibly to stimulate interest in language-learning among elementary and secondary school pupils. The winners receive certificates and other prizes; the losers get nothing for their efforts. Thus there is no longer any reason for them to continue to learn Esperanto. The goal of teaching Esperanto to children should not be to prepare them for contests, but rather to educate them for broader and more intense international understanding, the attainment of which is facilitated by the use of Esperanto. Even if they should never use the International Language in a practical manner, the attitudes acquired while learning it may nevertheless persist.

Another aim of teaching Esperanto to children should be to prepare them for future participation in the movement. It is not enough to teach only the language; the youngsters must be familiarized at the same time with the history and ideology of the Esperanto movement. Furthermore, there should be a well-planned method of gradual introduction into the Esperanto movement from the first course in the elementary school to advanced instruction in the secondary school leading to membership in the youth movement, then in the adult group, and finally in national and international organizations. Only in this way will young learners not be lost and the local club will be assured of receiving regularly its much needed "new blood".

Every Esperanto group is faced with a variety of internal problems which it must solve in order to maintain its existence. Even after these problems are settled, there is still the risk that the group will remain an insignificant isolated sect existing merely for the satisfaction of its members. The only way to avoid such stagnation is to draw aside the Green Curtain which separates the Esperanto movement from the rest of society. Instead of vainly waiting for the public to come to Esperanto, it is necessary to take Esperanto to those

who are in need of it. In the case of a relatively small local club with meager financial resources, perhaps the best way for it to make itself known is by co-operating with another more widely known organization whose principles and aims coincide with those of the Esperanto movement, for example an organization dedicated to the improvement of international relations.

In this connection it would be appropriate to refer to the Christmas message of the President of AEA in the December 1980 issue of "A.E." The two decisions of Mr. Ralph Harry on page 326 should be underlined, reread and implemented. They present concrete proposals, on one hand for expanding recruitment, and on the other hand for reducing the number of ex-Esperantists. Both activities are necessary in order to insure the survival and progress of Esperanto organizations on all levels.

POR REKTA KONTAKTO OKCIDENTA-ORIENTA

Dum kulture tre interesa vojaĝo laŭ "Silka Vojo" tra Centra Azio, junion, 1983, kelktage mi restis en urbo Taŝkento. Tie mi rilatis kun kelkaj tre simpatiaj anoj de grupo esperantista, kiu havas 40 membrojn.

En Parko de l'bluaj kupoloj sidante sur la karakterizaj "terlitoj", ni ripete trinkis teon kaj vigle-ŝerce babiladis. Eĉ sufiĉis tempo por revizii manuskriptojn, kiujn aktivuloj pretigas pri fama, antikva matematikisto uzbeka krom pri modernaj noveloj. Por esti plejeble korektaj, ili ĉiam petas al multaj personoj rec'ojn pri siaj laboroj. Ankoratiĝo pruviĝis, ke kiam homoj rekte ekkonas unu la alian, ili sentas sin kvazaŭ amikoj de multaj jaroj.

La grupanoj aktivas en la kadro de Uzbeka Societo por amikeco kaj kulturaj rilatoj kun eksterlando, i.a. pri oficiala tradukado de artikoloj el la plurlingva revuo de tiu societo "Soviet Uzbekistan". Ĉiunumere enmetiĝas 4 paĝoj kun tiaj Esperanto-tradukaĵoj, cetero mendebla laŭ la suba adreso.

Laste, en oktobro, mi ricevis la jenan alvokon: "Ĉu vi informos unu klubon en via urbo pri ebla interkorespondado, kunlaboro? Ni povus korespondi indi-

vidue aŭ kolektive. Tio proksimigos, amikigos esperantistojn de niaj landoj. Ekzemple ni legas en nia gazetararo pri pacmarŝoj en via lando, kaj ni ŝatus ricevi pli detalajn rakontojn pri tio, gazetajn eltranĉaĵojn, fotojn k.s. Akceptu niajn salutojn: Eŭgeno Perevertajlo, Uzbeka Esperanto-Komisiono, ul. Akunbabajeva 1, 700.000, TAŜKENT, Uzbekistan, USSR."

Mi sugestas, ke individuaj membroj kaj studgrupoj pozitive rilatos al tiu ĉi spontana alvoko por kontakto okcidenta-orienta.

—Poul Thorsen, Kopenhago.

● **PERTO:** Je 14-a de decembro la membroj de nia Ligo vizitis la loĝantojn en "Esperanto Way" en Balga kaj disdonis florojn al ili. Per tio ni deziras atentigi la loĝantojn en la strato pri Esperanto kaj pri la naskiĝtago de D-ro Zamenhof.

Je 26/10 S-ino McGrath legis artikolon el "Esperanto". Kelkaj anoj parolis pri siaj hobiaj kaj Jack Hawks montris diapozitivon faritajn dum sia vojaĝo tra la orienta parto de Aŭstralio.

Je 9/11 D-ro Einibovici legis el "Monato" kaj poste Jack Hawks montris pliajn lumbildojn faritajn dum sia vojaĝo en orienta Aŭstralio.

● **MELBURN:** Je 14-a de novembro S-ro Harry Beechey rakontis pri Frederick Mathias Alexander, aŭstraliano, kiu fariĝis mondfama, kvankam ankoraŭ ne sufiĉe konata en la propra lando, pro sia metodo kuraci multajn malsanojn per korekto de misuzado kaj misformiĝoj de diversaj korpopartoj.

Ĉe la amuzvespero de 28-a de novembro, S-ro S. Kanaĉki montris diapozitivojn kaj parolis pri la "Gigantaj Lumbrikoj" de Gippsland kaj la vizito de Prof. Stop-Bowitz el Oslo.

Jan Makowski, 5/12, prelegis pri la religioj de Japanio. Li rakontis pri la du ĉefaj religioj Budhismo kaj Sintoismo. La lasta ĉesis esti la oficiale nacia post la 2-a mondmilito. Li skizis la historion de ambaŭ

S-ro Jacques Pfeiffer, francdevena emigrinto, kontaktis la etnikan radiostacion, 3EA, francan sektion, kaj estis intervjuita pri D-ro Zamenhof, la historio de Esperanto kaj ĝeneralaj aferoj de la Esperanto-movado. Oni finis la 15-minutan intervjuon per Esperanto-kanto. Tiu registrita intervjuo estis disaŭdigata je 4-a de novembro. Rezulte de tiu disaŭdigo, juna enmigrinto el la insuloj 'Seychelles' aliĝis al la Melburna E-Societo.

● **MANLY:** En la hejmo de Marjorie Duncan okazis, 26/11, aferkunveno por plani agadon en 1984. Ni starigos novan kurson por komencantoj en Manly Eduka Centro. Nia membro, Rita Dunbar, organizos ekspozicion en la Urba Biblioteko, jan. 2-21. Dum nia "Renkontiĝo" jan. 15-21 ni bonvenigos 28 vizitantojn. (Jus aliĝis S-ro W. Vathis el Washington, USA) —M. Duncan.

● **SIDNEJO:** En la "Wesley"-Centro nun kunvenas kvar klasoj. Silvja Burkitt instruas komencantojn per "The Esperanto Teacher". Robi Robertson gvidas progresantojn per "A Practical Course in Esperanto" kaj Marjorie Duncan prizorgas la altgradulojn per "Paŝoj al Plena Posedo".

● **NEWCASTLE, NSK:** Grupeto kunvenas ĉiuvendrede laŭvice en la hejmoj de membroj.

● **TOOWOOMBA:** Jim kaj Jennifer DIMO, kiuj ĵus aĉetis farmbieneton en Kvinslando, vizitis nian urbon. Je 22-a de novembro aperis en loka gazeto 'Chronicle' proks. 10-cm-longa artikolo. La sekvontan tagon la vizitantoj parolis al nia grupo. Je 24-a nov. Jim parolis dum 15 minutoj en radio-stacio 4WK Sammatene Jim ankaŭ parolis ĉe Radio 4 DDB dum 10 minutoj. Redaktoro de loka gazeto intervjuis s-ron Dimo kaj poste publikigis lu-kolumnan artikolon.

EL LA FEDERACIO

● **VIKTORIO:** Tre sukcesan ekskurson faris la Federacio je 19-a de novembro, 1983 Dek sep membroj kaj amikoj de la Oakleigh, Waverley kaj Melburna grupoj partoprenis boatekskurson per M.V. "Blackbird" sur la rivero "Marytong" Post semajno de senĉesa plu-

vado ni povis ĝui sunbrilan veteron kaj ĉiuj ŝatis la informriĉan komenton de "kapitano" Peter Somerville.

LA "A.E." SUBTEN — FONDUSO 1982/83

Antaŭe raportita	\$868
S-ro E. Szobolotzky	6
	\$874

14-jara knabino deziras korespondi tutmonde. Kol. poŝtmarkojn, bildkartojn pri fremdaj landoj kaj bestoj. Interesiĝas pri filmoj, aktoroj. Katrin Blanke, DDR 1054 Berlin, Rosenthaler Str. 2

Nur nun ni eksciis ke **GEORGE COOPER** mortis en Hobarto, la 14-an de feb., 1981. Li estis aktiva en la iama Hobarta E-Societo kaj estis membro de la Kvakera Esperantista Societo.

RECENZOJ

ESPERANTO EN LA MODERNA VIVO Eld. de Esperanto Press, Baileboro, Ont., Canada KOL 1B0, Prezo \$30.00 (Can.), plus afranko.

En nia gazeto de nov. 1982, aperis kelkaj detaloj pri **ESPERANTO LINGVO INTERNACIA**, impona kaj utila kolekto da informo kaj artikoloj ĉiaspekaj pri kaj en Esperanto, kompilita de Ruediger kaj Vilma Eichholz. Jam antaŭ ol tiu anonco, aperis en aŭg., 1982, ties dua eldono, kiu nur poste atingis nian redakcion.

La iom ŝanĝita titolo ŝajnas pli konvena al la celo de la verko. Eĉ pli bele bindita kaj multe pli ampleksa, ne nur laŭ ĝenerala enhavo, sed ankaŭ pro aldonitaj indeksoj de (1) personoj, kaj (2) landoj kaj temoj, ĉi tiu luksa kaj vere kolosa kolekto konsistigas konsultilon nemalhaveblan egale por klubaj bibliotekoj kaj por individuaj Esperantistoj, kiuj emas propagandi kaj disvastigi la lingvon, kiel ankaŭ por neesperantistoj serĉantaj informon, ĉu pri la lingvo

**Ĉi tiu NAŬA NUMERO por 1983 venas al vi pro
la malavaraj donacoj de 28 esperantistoj kaj
Esperanto-organizo, kiuj kontribuis al la
"Subten-Fonduso" de nia gazeto.**

mem, ĉu pri ĝia historio kaj antaŭ kaj post ĝia naskigo, ĉu pri ties nuna pozicio en la mondo

Plejparte en la angla lingvo, sed parte ankaŭ en Esperanto, la enhavo inkludas studojn verkitajn de esperantistaj gravuloj, kiel ankaŭ de mondfamaj eminentuloj, kiuj interesiĝis pri Esperanto, kaj ĉi ties celo kaj atingoj. Paralelaj tradukoj utilas por interesatoj.

Mendu ĉe Esperanto Press, Bailieboro, Ont., Canada, KOL IBO, aŭ de A.E.A. Libro-Servo. —FAY KOPPEL.

**MATENAJ FLOROJ KOLEKTITAJ
EN VESPERO:** de Lusin (1881-1936); eld. de la Popola Literatura Eldonejo, Beijing.

Lusin estis ĉina verkisto, kiu subtenis Esperanton, kvankam li mem ne estis esperantisto. Li spertis varian sorton

dum la ŝanĝigantaj cirkonstancoj en Ĉinio.

Ĉi tiu kolekto de dek eseoj, kies metafora titolo estas tamen memklariga, estas tre bildige verkita per simpla, facilflua lingvaĵo. Kelkaj el la eseoj priskribas la infanaĝon kaj familian vivon de la verkisto, kiel ankaŭ liajn spertojn kiel studento en Japanio kaj post reiro al Ĉinio Aliaj kolorplene kaj detale pritraktas malnovajn festajn tradiciojn kaj kutimojn.

Akre sentiĝas la ĝena influo sur la verkiston de kelkaj tiuj tradicioj, kiel ankaŭ de diversaj ĉinaj verkoj. Sentiĝas krome liaj duboj pri iom strangaj kuracmetodoj priskribitaj.

Interesaj rakontoj pri ekzotika kulturo, facile legeblaj. Piednotoj klarigas multajn aludojn. Mendu pere de A.E.A. Libro-Servo, P.O. Box 230, Matraville, NSW, 2036. —FAY KOPPEL

WHO'S WHO IN AUSTRALIAN ESPERANTO

No. 30 — ARTHUR COCKING

The Stopgap

The able writer of "News Digest" in the "Australian Esperantist" was not able to continue. The Editor asked Arthur (an unknown) to fill the gap. The source of "News Digest" ceased. Another gap, so he began this series "Who's Who". There were plenty of interesting, capable speakers at Australian Congresses, but he felt there was a place for less learned, less serious talks, so he introduced such tongue-in-cheek topics as "Pity the Fat Man. Perhaps it's not his Fault" and "How to be Happy, though Married".

For many years both in and outside of the Esperanto movement, he has been called upon to stop other gaps because of a lack of other people "ready, able and willing" to accept office

or responsibility. So, since the age of 20, he has been undertaking tasks (President here, Treasurer there, compere, teacher etc.) through dearth of other starters. An "Ask Arthur, He'll do it" situation!

By contrast, there was certainly no gap in Arthur's family. His father, an intelligent, unschooled labourer whose mother was completely illiterate, had already begotten 6 sons and a daughter by the time his youngest and puniest child made his advent. (Incidentally, a member of Arthur's staff once made the comment about a problem family. "You know the type. No money, no brains and they breed like rabbits". The reply was, "Yes, I know the type. That's the sort of family I belong to".) Arthur's family was big and it had no money. But it

was certainly rich in all the things that matter — in love, in unselfishness, in music and especially in books and more books.

After primary school, Arthur enrolled in a Junior Tech., where he learned, among other things, woodwork, metalwork, tinsmithing and blacksmithing. A square peg, when he would probably have fitted better into a four-language course! However, he's glad that he did the "wrong" course for he has often used technical skills (he built his own garage) and he was lucky enough to "catch up" on languages when, after the Intermediate Certificate, he entered a High School "through the back door".

He matriculated (thanks to the five-year French course which he started 3 years late) and he would dearly have loved to have gone to the University. With a father and 3 brothers out of work, this was only a deferred hope; but he was granted a Teachers' College Scholarship and was duly trained as a primary school teacher. Then for 4 years he was in charge of one-teacher schools (6 classes in the same room). For him, the life was not pleasant (though the "kids" were) and he was not a good teacher. No water, no electricity, no social life and the local hobbies seemed to be fanatical drinking and furious driving, too remote even for a battery wireless. He now detests "God's wide, open spaces" and thinks that if he's more than 10 kms from the sea he's too far inland.

Transferred at last, Arthur enrolled at Sydney University in the Faculty of Economics. Why Economics? Well, Science was his first love but he couldn't do his B.Sc. at night. He was already an expert on poverty, so the B.Ec. was an acceptable second choice. At the end of the first year he married. Poor little wife, with a husband teaching all day, at the Uni. 5 nights per week and doing "assignments" at weekends. Yet the marriage not only survived but proved to be ecstatically happy and Arthur proved that he was not neglecting his "homework" for, by the time they went along to collect his first "bachelor's" degree, they had 2 lovely girls. They had two others — while he did the B.A. at night.

Now, lack to stopping gaps. There were problem classes in the school. Being young and strong, Arthur volunteered to try to cope with them. A most rewarding experience! He found that he was a good teacher for bad boys and ever since has taken the biggest, toughest, classes.

The rest of his career? Three years in a tough Junior Tech. (The "boys" now invite him to a happy reunion each year) An assistant in country High Schools, Subject Master and, in due course, Deputy Headmaster in a Selective High School where the boys had a higher intelligence rating than he did. Meanwhile, 3 years as Principal of an Evening College. Finally when the (daytime) Headmaster collapsed a week before Speech Night, he was called upon to fill this gap and act as Headmaster.

On becoming Headmaster in his own right he was delighted to have "Robbie" Robertson as Guest Speaker for another Speech Night.

Some foibles? (Arthur's not Robbie's). He's a fervid teetotaler, a rabid anti-smoker and he's rudely intolerant of non-listeners. Travels? Most of the world. Greatest thrill? Seeing his first baby for the first time. Ambitions? To learn to dance. Hobby? Partsinging. Greatest triumph? Forgiving the lady who told him he was a boring public speaker. Heart's desire? To see Esperanto spread because it has been made and kept so simple that any fool can learn it in 6 months.

NE TRO MALNOVAJ: Akra seniluziigo por la arkeologoj, kiuj fosadas en la zono de la imperiestraj Forumoj en Romo. Anstataŭ la esperataj restaĵoj el la romia aŭ mezepoka tempo, el la grundo reaperiĝis nur la restaĵoj, tamen bone konservitaj, de la domaĉoj siatempe malkonstruitaj (en 1931-32) fare de Mussolini, por estigi la paradan aleon "de la Imperio".

Laŭ pli optimisma interpreto, tamen, la afero estas esperiga, ĉar probable, sub la fundamentoj de tiuj domaĉoj, oni povos retrovi la pli malnovajn restaĵojn, laŭ diversaj stratumoj.

(De Salvo en la Esperanto-Emisio de Radio Roma).
